



Datum  
2018-11-14  
Vår referens  
Victor Ollén  
Näringslivskonsult  
victor.ollen@malmo.se

## Tjänsteskrivelse

### **Uppdrag budget 2017 - Slutrapport - Översyn av stadens stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser STK-2018-620**

#### **Sammanfattning**

I budget 2017 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att se över ändamålsenligheten i stadens stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer för att säkerställa att det ligger i linje med stadens näringslivsprogram. Översynen har gjorts i tre faser och redovisas här i sin helhet. Översynen visar att det stöd som ges till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer är att betrakta som ändamålsenligt utifrån näringslivsprogrammet. Kommunfullmäktige föreslås därför besluta godkänna slutrapporten samt att därmed anse budgetuppdraget fullgjort och avslutat.

#### **Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner slutrapporten för översynen av stadens stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och anser därmed uppdraget från budget 2017 avslutat.

#### **Beslutsunderlag**

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 181126 Slutrapport översyn av stadens stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser
- Bilaga 1 Redovisning fas 3 - samtliga nämnder/bolag (ej KS)
- Bilaga 2 Redovisning fas 1 - näringslivsutskottet
- Bilaga 3 Redovisning fas 2 - KS/STK
- Bilaga 4 Sammanställning fas 2 - utbetalda medel från stadskontoret och kommunstyrelsen 2017
- Bilaga 5 Sammanställning fas 3 näringslivsfrämjande aktiviteter inom Malmö stad (ej stk,ks)
- Bilaga 6 Näringslivsprogram 2017-2022

#### **Beslutsplanering**

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2018-11-26

Kommunstyrelsen 2018-12-05

Kommunfullmäktige 2018-12-20

**Beslutet skickas till**

Näringslivsavdelningen

**Ärendet**

I budget 2017 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att se över ändamålsenligheten i stadens stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer för att säkerställa att det ligger i linje med stadens näringslivsprogram. En genomförandeplan antogs av kommunstyrelsen i december 2017 (STK-2017-1179), vilken tydliggjorde att översynen skulle ske inom ramen för implementeringen av näringslivsprogrammet under 2018.

Översynen har delats upp i tre faser; fas 1 fokuserade enbart på de ekonomiska bidrag som utbetalats genom beslut i kommunstyrelsens näringslivsutskott (se bilaga 2), fas 2 fokuserade på hela kommunstyrelsens och stadskontorets stöd (se bilaga 3), och i den avslutande tredje fasen har övriga nämnder, förvaltningar och för uppdraget relevanta bolags bidrag till innovations- och näringslivsfrämjande insatser kartlagts (se bilaga 1). De två första faserna har tidigare redovisats till kommunstyrelsen, men det är de tre rapporterna tillsammans som utgör slutrapporteringen till kommunfullmäktige.

Utgångspunkten för uppdraget har varit att dels kartlägga och synliggöra vilka insatser som ges ekonomiskt stöd, dels att undersöka stödets ändamålsenlighet i relation till näringslivsprogrammet.

*Tillvägagångssätt*

Tillvägagångssättet har varierat något beroende på fas. Fas 1 och 2 berör kommunstyrelsen och stadskontoret, som ju har ett särskilt ansvar för kommunens näringslivsutvecklande arbete. Fas 3 omfattar övriga nämnder, förvaltningar och relevanta bolag och har således krävt ett större samarbete mellan stadskontoret och övriga förvaltningar/bolag för inhämtning av information.

Stadskontoret har i översynen endast inkluderat insatser och verksamheter som har som huvudsakligt syfte, eller som betydande bieffekt, att verka innovations- och/eller näringslivsfrämjande. Det innebär att insatser som indirekt påverkar innovations- och näringslivsklimatet i en positiv riktning, men som har ett annat huvudsyfte (till exempel utbildnings- eller kulturfrämjande insatser), inte inkluderats.

I översynen definieras stöd på två sätt. Det första handlar om ekonomiska bidrag som utbetalats efter beslut på politisk eller tjänstepersonsnivå. Det kan gälla stöd till både interna och externa insatser, den gemensamma nämnaren är att särskilda bidrag beviljats och att insatsen inte drivs inom ramen för ordinarie, budgeterad verksamhet. Det andra avser det internt fördelade kommunbidrag som riktas till stadskontorets näringslivsavdelning samt till två av kommunen hel- eller delägda bolag (MINC och Medeon), vilka båda har till syfte att verka innovations- och/eller näringslivsfrämjande.

Översynen fokuserar endast på utbetalt stöd till verksamheter där det inte föreligger någon regelrätt beställning från Malmö stad. Upphandlade verksamheter och aktiviteter är därför inte inkluderade, även om upphandlingsförfarandet har en stor inverkan på näringslivets förutsättningar.

**Resultat**

Sammantaget kan sägas att den största delen av det ekonomiska bidrag som ges från Malmö stad till innovations- och näringslivsfrämjande insatser hanteras av kommunstyrelsen och stadskontoret (de utbetalda bidragen under 2017 uppgick till drygt 22 miljoner kronor). Läggts därtill kostnaderna för stadskontorets näringslivsavdelnings verksamhet (som i princip uteslutande syftar till att verka innovations- och näringslivsfrämjande) uppgår summan till knappt 88 miljoner kronor (2017).

Ytterligare tre nämnder/förvaltningar ger ekonomiskt stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser, enligt den definition som använts i översynen. Dessa tre är kulturnämnden/förvaltningen, miljönämnden/förvaltningen och stadsbyggnadsnämnden/kontoret. Dessa tre nämnders/förvaltningars stöd fördelas på 15 insatser under 2017. Många förvaltningar har redovisat långt fler insatser, men enligt den avgränsning som använts i översynen har dessa inte bedömts falla inom ramen för det som ska undersökas (se utvecklat resonemang gällande detta i bilaga 1). Det finns flera skäl till att underlaget i fas 3 är förhållandevis litet. En viktig anledning är att kommunstyrelsen och stadskontoret bär på ett såväl strategiskt som operativt ansvar för de näringslivsutvecklande frågorna, varför de flesta insatser som bedöms relevanta för översynen har redovisats i fas 1 och 2. Det är alltså inte förvånande att de flesta, och största, bidragen till innovations- och näringslivsfrämjande insatser kommer från just kommunstyrelsen och stadskontoret.

Under 2017 erhöll dessutom det av kommunen helägda bolaget MINC (Malmö Inkubator) drygt 3,5 miljoner kronor i kommunbidrag. Under samma år gavs ett kommunbidrag om knappt 6 miljoner kronor till det av kommunen delägda bolaget Medeon (en forskningspark för life science-företag).

Samtliga insatser från hela Malmö stad redovisas schematiskt i bilaga 4 och 5.

#### *Ändamålsenlighet i relation till Malmö stads näringslivsprogram*

Översynen visar i samtliga tre faser att det stöd som identifierats också är ändamålsenligt utifrån Malmö stads näringslivsprogram och de inriktningar (fokusområden) som återfinns där (se bilaga 6 för näringslivsprogrammet i sin helhet).

Det underlag som ligger till grund för fas 3 (samliga nämnder/förvaltningar/bolag förutom kommunstyrelsen och stadskontoret) är bara till viss del kvantifierat i kronor, varför det inte går att sammanställa statistiskt. En statistisk sammanställning kunde dock göras inom ramen för fas 2 (där underlaget var större), vilken visade att den huvudsakliga klustringen av insatser skedde inom näringslivsprogrammet fokusområde *Innovation och företagande*. Drygt 65% av medlen riktades mot detta område.

#### **Stadskontorets bedömning**

I den översyn som gjorts har ambitionen varit att ge en övergripande bild av det stöd som årligen utbetalas till olika innovations- och näringslivsfrämjande insatser från Malmö stad. I uppdraget från kommunfullmäktige beskrivs dock att det specifikt är stödets ändamålsenlighet till näringslivsprogrammet som ska undersökas.

Översynen har kunnat visa att stödet är ändamålsenligt, men också att näringslivsprogrammet breda angreppssätt och perspektiv inte nödvändigtvis är anpassat för att ensamt kunna ge någon närmare vägledning för faktiska prioriteringar avseende stöd till innovations- och

näringslivsfrämjande insatser. Stadskontorets bedömning är att det krävs kompletterande tillvägagångssätt och analyser för detta (dessa beskrivs närmare i bilaga 1 och 3).

Stadskontoret vill också understryka att de frågor som ställts inom ramen för översynen inte handlat om hur olika nämnder, förvaltningar och bolag arbetat med näringslivsutveckling i stort, utan har istället fokuserats på ekonomiska bidrag som betalats ut till externa aktörer. Översynen svarar alltså inte på hur Malmö stad arbetar med näringslivsutveckling i stort, utan mer specifikt på hur det ekonomiska stödet till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer förhåller sig till näringslivsprogrammens inriktningar och intentioner.

En annan slutsats som stadskontoret har kunnat dra under översynens gång, är att prioriteringen och bedömningen av det innovations- och näringslivsfrämjande stödet skulle kunna gynnas av en mer kommunövergripande strategi, kopplad till implementering av näringslivsprogram och befintligt mål- och uppföljningsarbete. Detta skulle kunna skapa möjlighet för de utbetalda medlen att på sikt bli mer ändamålsenliga – både sett till näringslivsprogrammet i sin helhet, och den ambition som finns gällande att stöd ska sättas in där det gör mest nytta för jobbtillväxten. I förlängningen skulle en sådan strategi också kunna användas för det näringslivsutvecklande arbetet i stort. Stadskontoret kommer mot bakgrund av detta att arbeta vidare med en sådan strategi kopplad till den fortsatta implementeringen av näringslivsprogrammet.

#### **Ansvariga**

Pehr Andersson Näringslivsdirektör

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör